

CINC POEMES

Jordi Sala

CENDRA

Déu lliga amb foc l'amant incoherent
CARLES RIBA

El paisatge és esquiú als nostres òrgans
aquest matí, que destil·la incertesa.
Llum somorta d'octubre, que amb prou feines
arriba a dibuixar els contorns confosos
de les coses inútils que ens envolten.
Xiuxiueig fràgil, que l'aire transporta
pertot, excepte a la nostra pell feble.
Aroma tènue, que intuïm dolça.
Gust minso de no res. Natura frèvola.
Tot deu ser fet de línies ben nítides,
però tot, a nosaltres, se'ns esfuma:
el foc incoherent que ens crema el dia
converteix el paisatge en cendra, a cendra
que no entén que l'ardor ens és la llei,
i que ens lliga amb un llaç indefugible.

Aquests poemes
formen part
del recull poètic
La sang dels homes,
que va guanyar
ex aequo
el I Premi
Mercè Bayona de poesia

EMSDETTEN

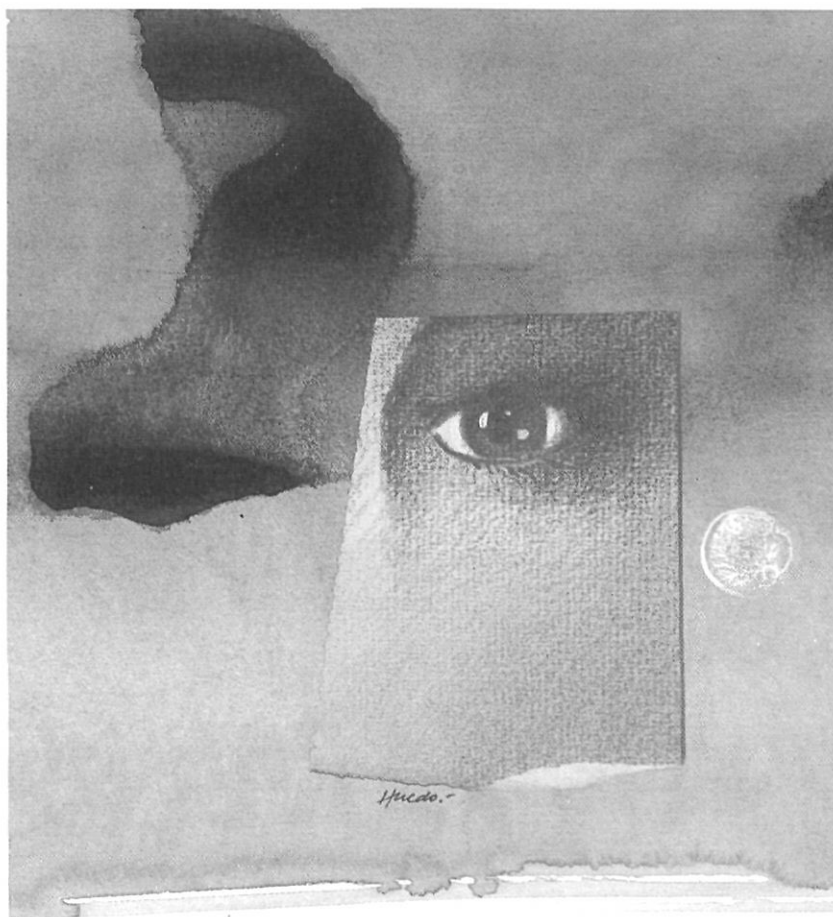
El temps, el nostre únic enemic,
no va impedir que el lloc, un biergarten,
ens fos l'espai idoni per reprendre
el que tot just havíem començat:
un passeig a través dels cossos
i dels arbres dels nostres verds jardins,
on fruit de l'olor de la carn que madura
i créixer com els roures, plens de saba.

Però el temps, que no té favors per la tendresa,
ens va dur a Dortmund, ciutat freda de l'adéu,
com unes mans insensibles que juguen
a separar els imants que havien enganxat:
amb crueltat, va fer saltar la crosta,
encara tova, de la pell (ferida
oberta, i l'autocar, que s'allunyava,
deixant un fil de benzina i de sang).

CADAQUÉS 89

Hem tornat a Cadaqués.
Amb el poder de la calma
que dona només el temps,
hem sabut posar la vista
en els perfils del record,
fets estranyament diàfans;
i doncs el sojorn del sol
a les pells, el teu Beefeater
i el meu Smirnoff, que bevem,
els cigarrets, els afectes
que van lligant-nos a tots
i ens omplen el pou de l'ànima
de reconèixer-nos vius:
tot ho porta cada gota
que ve a morir als nostres peus,
l'aigua que ens amara els cossos
amb un intens gust de sal.

Ara, contemplem l'ofrena
que fan les roques al mar,
que les tasta i que se'n torna:
mirem com es desfà el temps
en el flux de les onades,
com tot hi pren el sabor
de l'aigua que sempre torna;
gustem la sal que ens cobreix,
i que va petrificant-nos,
lentament, perquè d'aquí
a un any i cent i cent segles
encara puguem sentir
la força del mar, xopant-nos.

CONFORMITAT

Tu, que pares tan bé el cimbell,
 ¿què no et vendries per l'anell?
 Uns cent, has fet anar de bòlit,
 abans de tirar un ham més sòlid
 que piqués algun peix infaust.
 Si cap no hagués picat, ¿com Faust,
 potser, t'hauries venut l'ànima
 a canvi d'algun pusil.lànime
 de cor feble i cervell cansat,
 i perdre així l'eternitat?

Tu, ocell dèbil i pioc,
 que sempre buscaves un lloc
 on amagar l'ala, ¿et conformes
 a no volar, i seguir les normes
 que et regiran d'ara endavant?
 ¿Renuncies a un cel més gran?
 ¿Però quina mena de droga
 és aquesta, avui tan en voga,
 que té efectes molt més fatals
 que les que en diuen il.legals?
 (No cal dir que aquest prometatge
 va ajuntar un i altre llinatge;
 i és que, sigui per bé o per mal,
 tothom busca allò que li cal.)

Al llibre dels déus
estava escrit feia segles,
i va succeir.
Un matí de calor intensa,
el sol contemplava
atentament uns ulls plens
de tendresa, ingenus,
que semblaven poder omplir
l'oreig de desig.
I l'oreig amanyagava
subtilment el cos
bell d'una noia, adormida
a la sorra càlida,
l'esquena nua (i els ulls
de l'adolescència,
que no saben res de l'art,

volent conquerir,
de cop, tota la bellesa).
Al llibre dels déus
estava escrit feia segles:
una criatura
oportuna va passar,
corrent, a la vora
del cos, i el va despertar.
Es gira garbí
(es gira també la noia),
i es tanquen uns ulls,
ofegats enmig de tanta
claredat: hi ha coses
divines que hem de tastar
a glopets fugaços
per gaudir-ne més d'un cop.

APOCALYPSE NOW, AGAIN

David Castillo Buyls

Tothom recorda la imatge de Robert Duvall convertit en el tinent coronel Kilgore, amb un barret del setè de cavalleria, buscant taules de surf mentre dirigia una ofensiva per col·locar una barcassa en un afluent del riu Mekong. Tothom recorda la melomania del tinent coronel, els helicòpters amb altaveus que reproduïen la cavalcada de les walkíries de Wagner, el napalm presagiat amb la veu del Jim Morrison de *The End*, la novel·la *El cor de les tenebres* de Conrad, la incertesa existencial de *l'al·lucinat* capità Willard o la bogeria metafísica d'un Marlon Brando transvestit de coronel Kurtz.

Aquell ambient de demència, de delirium tremens es reproduceix dia rera dia a la nostra literatura. Pedanteria i ignorància esquitxen de malentesos una cultura que sempre ha tingut en els heterodoxos i els outsiders la seva millor representació. Es premia la mediocritat i les dificultats per publicar obliguen la majoria a ficar-se en la fira outre dels premis. Independentment de les col·leccions d'editorials com 62, que ja té coberta la publicació fins al 93, i de la resta que gairebé resulten marginals o de compromís, la poesia catalana viu la dictadura d'uns mandarins que provenen de la situació de ghetto del període polític anterior a la reforma. S'ha entronitzat el narcisisme més vil o s'han donat tants premis o llibres menors que han hagut de canviar les típiques faixes per samarretes. La producció editorial reduïda pels escassos beneficis hauria d'anar lligada a

uns criteris més rigorosos de selecció. Tot queda en mans de la sort, de les relacions de vassallatge.

La desaparició de moltes de les editorials independents ha agreujat la sortida de molts autors joves. Col·leccions emblemàtiques dels anys setanta i vuitanta han desaparegut sense que ningú hagi fet res. El record de *Llibres del Mall* s'afegeix a les col·leccions *Ausiàs March*, *Quaderns de la font del cargol*, *Edicions dels dies*, *El Cingle* o *Tafal* entre moltes altres. Darrerament, la col·lecció de poesia de Gregal, dirigida per Marc Granell, també es debat entre la malaltia i la mort. Quines fórmules s'haurien de plantejar per evitar aquesta fallida generalitzada? El suport institucional sempre resulta desenfocat i acaba produint els mals endèmics que patim. Fins i tot les iniciatives de diferents col·lectius per tal de trobar subvencions, espònsors o subscripcions acaben més tard o més d'hora en el desgavell. Dificilment, però, es poden aconseguir bons escriptors si no troben uns tribunes per començar a publicar i prendre consciència de les provatures i les errades. Aquest paper destinat originàriament a les revistes o a les plaquettes, s'ha vist en el nostre país en una conjuntura similar. Sembla que cap projecte pugui arribar a consolidar-se. El monstre de la crisi es troba a l'interior de la jungla, en el cor de les tenebres. Mentre ningú sigui capaç de desafiar-lo continuarà aquest apocalipsi mediocre que ens devora.